

trat. **¶** Sobrius ad vigilas q̄ obediens p̄ntibz. quō oēs
iactantiā et oēm singularitatē ostētanonē dedinauit
Et multa alia facta ip̄s in memoriā tua sint p̄p̄nqua
vt in oibz v̄bis et factis tuis sp̄ q̄ ad exēplar respi
cias in eū sedēs stans iacēs iudens. comedēs bibens
et loquēs solus et n̄ alijs. Ex hoc magis diligēs eū
et familiaritatē ei⁹ gr̄as et fiduciā assequis et i oī
v̄tute p̄fectior eris. **¶** Hec sit sapiā tua hec medita
tua et studiū tuū sp̄ de ip̄o aliqd̄ cogitāe vt puoribz
ad imitandū eū. vel afficiāis ad amandū eū. Ta
lia igit̄ meditādo et ruminādo et t̄p̄is vtiliter
expendis dū occuparis i bonis studijs et diuinis
circa ip̄m ih̄m xp̄m. Et mores tuos emēdas ad for
mā vite ip̄s et cōuersatiōis. dū in oibz agendis
tuis semp̄ ad ip̄m respicis qualis se i h̄is habuit
vel habē potuerit sc̄dm̄ tuā estimatiōnē. q̄ in oibz
semp̄ optimo modo et p̄fectissimō gessit. q̄a in oibz
semp̄ optimus est. **¶ De p̄ueniētibz ad mēditationē**

¶ Et h̄is que p̄uenēt ad mē vere religionis.
Dationē religionis q̄ p̄dicabilia sūt laici et re
ligiosis. ad qd̄ p̄t̄ m̄dici illud p̄te xxxii. Ecce
quō bonū et q̄ iorundū h̄itare fr̄es i vnā. Et si illud p̄
de oibz v̄ fidelibz possit itelligi h̄itantijs i vnū id ē
vniatē fidei sp̄s et dilātiōis. vni⁹ v̄ci dei p̄ excellētiā
tū r̄m̄ auḡ de bonis religiosis verificat. Bonū oīa
appetit r̄m̄ p̄h̄m. Et n̄ hoc sub triplia differētia rep̄at̄
q̄ aut tale v̄tile. aut delābile aut honorificū existit
oīa ista bona i religione rep̄uūt. q̄ et in h̄is v̄bis

723

pr̄t cōphendi. eare q̄ bonū ū. Bonū utilitatis ibi
ore q̄ bonū. Bonū v̄ suavitatis ibi eare q̄ iocūda
Bonū honestatis ibi. hitare fr̄s i v̄nū. Qd̄ ē v̄nle
hoī d̄ bonū vt diuicie q̄ valēt ad multa: nā p̄ ip̄as
hō sustentat. honorat. p̄mū p̄ elemosinas mercat
Et q̄a hoīes cōiter abutunt̄ eis: ideo fr̄t hoībz fr̄q̄t
v̄apnose aīe et corp̄i. Vñ dicit salomon. Diuicie v̄gre
gate i malū d̄m sui. Et v̄ diuicie q̄ h̄nt in se verū
bonū et multiplex bonū sūt i religione. vt v̄ possit
d̄n eare q̄ bonū. Et q̄ ibi sit hoc multiplex bonū
ōndit deuotus b̄nd̄ d̄cēs de religione. Bonū est
nos h̄c ēē s̄z i religioē. q̄ ibi hō viuit pur̄. cadit
v̄ariq. surgit v̄elōq. credit caūq. quiescit feruēt̄.
v̄rorat frequēt̄: purgat atq. morit̄ cōfident̄.
remunerat copios̄. P̄me tres ex ist̄s nouē v̄nli
tanz cōternūt̄ t̄nū religioē. s̄cde tres eius p̄fectū:
v̄ltime tres aq̄ terminū. **V** P̄ma ḡo ratio q̄re bonū
ē et meliū i religione q̄ in s̄c̄o r̄sari h̄tur ex hoc
q̄ ibi viuit pur̄ q̄ in s̄c̄o. Et hoc ē p̄p̄ tria bona
religioē essēntia: s̄ p̄p̄ ob̄ie integritatē. p̄p̄ casti
tatē p̄p̄ paup̄tatē. Ob̄ia em̄ eradīcat p̄p̄a volūta
tē que ē causa om̄n maloz. Vñ b̄nd̄. Cesset p̄p̄ia
volūtas et īferna nō erit. Vñ saul rex fr̄s a d̄no
cū cepit facē volūtatē suā nō obediēdo samuēli
i h̄no q̄ impauerat sibi ex p̄te dei. reprob̄q̄ sūt a
deo: p̄cedēs postea de malo i peiā. vsq̄ ad īteritū
aīe et corp̄is. i. reg. xv. Et q̄ms oēs fideles habeāt
obediē suos sup̄ioribz. t̄n i multis liberi reliquūt̄

vnde sepe offendit: **E**t religiosus in omnibus operibus suis
est sub voluntate plati die notatur, et obediendo non
penat, si meret, spiritus et vivit purus. **B**ona ratio que
vivit purus est pro castitate, que vitia purificat et pul
chrificat animas et corpus ab omni ignameto carnali. **capitulum**
iii. **Q**ue pulchra est casta gnanio cum claritate. **C**um
claritate sit et non bona fama, quod sic dicitur deus suscipi reli
giosus vel religiosa caute, ut nullus possit aliquid
mali suspicari pro nimia frequencia non personis vnde
possit mala estimari: quod quidem induit scandalum et
multonem ruinam. **E**t si aliquo gradu castitatis recipiat
in coniugio fideliter servato, tamen tot inordinaciones sunt
in eo et bestialitates, ut vix sine impuritate pen
excreatur: a quibus actibus coniugii abstinendo sine impu
ritate vivit purus. **T**erna ratio est quia vivit purus
pro paupertate. **V**it. que dicitur xlviij. **B**onorum auctori ihe
re non valeat, nisi cupiditate que radix est omnium malorum
a nobis funditus euellat. **Q**uanto autem quod magis iheret
deo sic pro affluentiis: tanto efficitur purior. **E**t qui possidet
ista temporalia ut propria, difficile est et quasi impossibile quod
inordinate affluat ad ea, et prosequens minus deo
iheret. **E**t religiosus cum nihil habeat nec habere possit
ut proprium in temporalibus, et si in eis putat multa habere licitissime
enam imobilia: ideo sublata occasione cupi
ditatis, totaliter potest deo iherere pro puritate. **N**am
pro ista cupiditate terrenorum efficitur pleni malitioso
sed contra religiosi boni pleni bona simplicitate.

224
Etena ipsa stēpnetes in illud apli. n̄ chorin. vni^o
paup̄tas eorū habūdauit i diuicias simplicitatē eorū
Ea igit p̄ obias castitatē et paup̄tatē fugit reli
giosus occasiones maloy. ideo merito ibi purig vi
uit. Ecce igit q̄ bonū. **V**bi in bonā religiois ē
q̄ hō ibi cadit variq. et hoc ē p̄p̄ tria q̄ ibi subtra
hūnt q̄ dūnt ad casū ruine q̄ vtiq̄ habūdāt in
sclō. **I**bi em̄. r̄ i religioe vitant̄ vnirose occasiones.
vnirose r̄isatiōes. vnirose assuefactiones. **P**rima
causa q̄e variq̄ cadūt ē. q̄ vitāt occasioēs ruine.
Occasiones maloy vtiq̄ sūt vana que ingerūt
sensibz nr̄is. nō em̄ fatiat̄ oculus visū. nec auris
auditu. et sic de alijs sensibz. **S**z vt d̄i tren̄ m̄^o
Oculus meos dep̄dat̄ ē aīas meā s̄z vel curiose al
ruere. **f**igura et exlū in dīna filia iacob q̄ egres
sa ē de domo ad videndū feciās regiois et corrup
ta inde a sūchē gen̄ xxxiii. **E**cce aīa egrediens de
domo rōm̄s p̄ sensus corp̄is ad videndū creatiās
corrupit̄ p̄ iordīnatū amorē ad eas. **I**ste ḡ occasio
nes q̄ iegerūt condie sc̄laribz q̄ discurrūt hīc in
p̄ lora vana. subtrahūt religiosōs st̄antibz redusis.
Et si exeūt in disciplina et modeste iēdūt
q̄ nō offendūt vel par̄ a rebz sc̄laribz. **S**edā
causa q̄e variq̄ cadūt ē q̄ vitāt r̄isatiōes vnirosas
p̄o xxvii **C**ū s̄o s̄ūs eris r̄. **E**cce xiii. **E**t r̄oīcūnt̄
sup̄bo induet sup̄biā. **H**uius rei exlū patet. **N**am

vt dicit beda. petrus cū fuit in bona sonetate p̄
ap̄t̄is x̄p̄is e publicē x̄p̄m dicens. Tu es x̄p̄s filius
dei viui m̄t̄ xvi. Cū at̄ t̄pe passiois x̄p̄i se repperit
cū iudeis p̄fidis ad ignē x̄p̄m publice negauit. Si
vnu pomū corruptū cū alijs itegris existit alia
paulatim corruptū. multo magis multa mala pau
ca bona cū eis iſinēt. **M**ūdo s̄p̄ fuit plerūq; malis
hoibz. et p̄maxie nūc videt̄ cū sumus ī fine. et ideo
mūdo diffiale ē r̄sari cū talibz. et nō m̄firi ab eis:
nisi qd̄ vellet solus manē et sine sonetate qd̄ ra
ro at̄ngit. **E**z e cōn̄ ī religione vbi ē sonetas bonoz
dat̄ sibi exemplū bonoz opm vt variq; cadat. **3**a
causa q̄ fugit malas assuefactioes. **C**osuetudo iqt̄
p̄h̄us ē altera nā. et cū resistit iſuetudi iqt̄ auḡ
m̄ l̄. s̄f̄. fit n̄citas. **C**osuetudies q̄ sūt in mūdo
sūt mētendi fraudādi. iurādi. peierādi. luxuriādi.
deprehēdi. blasphemādi. mala xp̄ilia dandi. vel et
assentiendi. q̄ est ī regim̄e. a quibz q̄ sint pauca
qui abstineāt satis videt̄. vt dicit possit illud ih̄eme
x̄m̄ si mutāre p̄t̄ ethiops pellē suā aut pardus varie
tates suas: et vos potius b̄n̄fac̄e cū didicistis male
Et ideo ap̄t̄us ad hec dimittēda exhortat̄ ad eph̄
m̄o dicens. **I**nduite vos nouā hoīez s̄z p̄ religionē
q̄ ī deū creatus ē ī iustitia et sc̄itate vitatis.
Et ad hoc mirabilis opatur iſgressio ī religione
vt q̄ in secl̄o cōstitutus nō potat̄ abstinēre a ludis mē
dano p̄uēns luxurijs et huiusmodi. cōstitutus ī bona
religione illa detestatur et horret et sic vt d̄ ec̄i

p^o religiositas custodiet cor s^z ab omⁿsiobz p^ory
 ne cadat. **Ecce g^o q^o bonu^m r^o** **Ternu^m bonu^m est q^o**
h^o surgit velon^g In multis offendit o^mes dicit b^{is}
 iacobz **ap^o** **Et ista est via iter iustos et reprobos.** q^o
 iusti cadunt an^{te} se. videt et agnoscut vbi cadunt et id
 resurgunt in illud p^o xxiii^m sepnes in die cadit ius
 tus et resurgit. **Et reppi cadunt retro et noⁿ videt**
vbi cadunt non agnoscut malu^m et ideo noⁿ resurgunt:
sicut heli sacerdos q^o cades retro na^mq^{ue} surrexit sed
expiravit. **Et adhuc iter iustos velon^g resurgunt**
religiosi q^o laic^o coⁿter loquedo. **Tria em^o iuuat ad**
resurgedu^m. s^z laic^o frequen^{ter} exhortano feruens. ex^o
 plato virgens. **Quitu^m ad p^omu^m in oi^o b^o religione**
quondie legunt sc^{ri}pturay vocameta in officio in
mensa ex^o mensa sicut madat ordinatioes p^omu^m freq^uet
p^omu^m resurgentu^m p^ory ex la^o sepe audiunt vnaq^{ue} de
trimeⁿta que inferunt aie et corpi d^opnatione demu^m
etna. vnde aia exatit ad resurgedu^m. **Surge q^o dor**
mis iquit sc^{ri}ptura pauli et exurge a mortuis: et illu^m
nabit te x^po ad eph^e. v. **Q^odm adiutoriu^m ad resurge**
du^m est exhortano feruens ad resurgedu^m a defectibz suis
ad sinceritate vite imandate. n^o sol^o v^ono/ f^oes gaudente
pf^oecti estote: exhortam^{ur} idipm sapite. Di^o eccl^o iii^o
De soli q^o si cadit noⁿ h^o se subleuantē: qui s^z iuuat
ad resurgedu^m. **Si fuerit duo fouebunt immuo p^o ex**
hortationes. **Ternu^m adiutoriu^m est ex la^o alioy.** **Cu^m est**
videt religiosus ponos b^o vnu^m frequen^{ter} coⁿferri. i
nocetes p^oiaz age. et feruet^{ur} deo seruire. hec viget

nemine p^o
 et resp^o
 equat^{ur}
 iust^o
 v^o
 inq^{ue} mal^o
 sine. et d^o
 in fin^o ab^o: s^o
 tate. q^o i^o
 metas bon^o
 cadat. q^o
 f^oetudo i^o
 q^o aug^u
 in m^odo
 l^oru^o i^o
 n^o vel et
 ut pau^o
 ad d^o i^o
 p^oda v^o
 deus male
 ad ep^o
 religione
 te v^o i^o
 i religione
 a lud^o i^o
 i^o i^o
 sic ut d^o et

hōiem ad resurgendū. Exēpla em̄ vt ait greg^o plus
mouēt q̄ v̄ba. Multū mouerūt augg^m ad r̄sionē
v̄ba b̄ti ambrosij s̄pturā p̄dicātie: sed plus exēpla
anthomij ideote audira suay v̄tutū p̄muenā.
Sūt em̄ exla bona tanq̄ carbonēs igni accēdētēs
carbonēs extitōs iuxta se. Resurgit enā talis velo
ciq̄ q̄ cadēs ming ledit. Nā in thō. 11. c. q. dxxxvi.
ar. x. In eodē ḡnē p̄m̄ leuis ē p̄m̄ religiosi q̄ laici
nisi facēt aliqd̄ cōt̄i v̄tū essēntialia religionis. vt p̄
stēptū vel p̄t̄ scandalū. Nā v̄nq̄ maius scādaliū
daret p̄m̄ hōis religiosi notabile. qd̄ deueniret
ad noticiā alioy q̄ laici. puta blasphemādo. vel lu
dendo publice et hugoi. Et in alijs cadens ming
ledit et ideo n̄q̄ surgit. sicut gutta aque si p̄inat
in ignē subito absorbet et r̄sumit: ita et p̄m̄ reli
giosi p̄t̄ multa bona q̄ cotidie faciūt absorbet per
feruorē cōt̄ritōis et dilāōis et inde velocius sur
git. Cōt̄i laici parū legūt s̄pturay doct̄inas. mo
diū exhortant nisi forte ad malū: exempla nō
vidēt nisi mala hōim̄ cōsantū in mūdo. Ecce ē
q̄ bonū. **V** Quartū bonū religionis et p̄cipue in
p̄gressu ē q̄ hō iacet cautiq̄. nec mirū. q̄ religio
est vere sapiē scōla. ī qua visit hō sapiēz dei p̄
quā iacet cautiq̄ ī via dei. Videte quō caute am
bulens nō q̄ r̄sipiētēs sed vt sapiētēs aut aplūs
ad eph. v. Hec at sapiā p̄ tria arq̄i p̄t̄ q̄ maxie
exerēt in religiōe. s. a deo p̄ deuotā otiōnē. a p̄ri
mo p̄ mutūā istructiōnē: a seip̄o p̄ multā expi

mētanonē **De pmo di iacobi p. 6.** qđ vñm idiget
 sapia s; ad icēdendū caute i via dei: postulet a deo
 s; i orōne. et dabit ei. In orōne em̄ mēs illuātur
 ad agnoscendū que agē debeat p lumē grē ei i fū
 sū: sicut p lumē materiale illustrat quō caute icēdat
 m via pūtilosa ne cadat. **Vnde dicit bñs augy q**
dubia melis soluit orōne q̄ iquisitione. Nō debet
tū religiosus de hoc cōfide. qñ de dubio p̄ suffi
ent a sapiēte certificari. q̄ hoc p̄tinēt ad supbiā et
ēat tēptacō deū. Cū igit i religioē maxie frequētat
orō: ideo magis illuātur a deo ad caute icēdendū.
Secūdo a p̄rio illuāt sapia. Nā in bona religioē adest
platus et alij p̄s q̄ admonēt frequēt de agendis.
cautū reddūt de pūtilis. corrigūt de cōmissis/et xv̄s
Qui h; m̄az. s. aiaz. docet et erudit q̄ pastor grege
suū. Sic i vno p̄m legit q̄ i mōstio sū machary. dya^l
q̄ appuerat ipi machario i forma medici ferentis
multas ampullas potonū. accedēs ad frēs illi. q̄ mōs
tern ad tēptandū. vñū reperit cui dedit potonē.
p tēptationē s; iducēs i aliqd p̄m̄ alijs frīb; vilit
resistētib; tēptatioib; suis. Qd̄ nū dya^l admiratū
machario hoc retulisset. ipē machary illū supatū
a dyabolo istruxit et cautū fent et docuit resistere
tēptanoī: adeo q̄ itez venēs dya^l ad tēptādū frēs
iuent eū efficiens tēptanoī resistētē q̄ alij. vt
retulit ipē dya^l machario. Terno cautus reddīt
p experiētiā q̄ est m̄grā rerū. edoctus p seipaz nō
quidē auditū et narratione belloz. sed experiētiā
pugne fit hō edoctus m arte bellandi: et sic i spūa

li pugna qua mūdū caro et demonia cōm nos diuisa
mouēt p̄lia. **Vñ cca xxxv.** Qui nō ē tēptatus q̄ha re
cognoscat? **Vir** i multis exptus cogitabit multa: et
q̄ multa didicit enarrabit s̄ p̄ experiētiā edoctus. **Q̄**
nō est exptus pauca recognoscat. **Nulla** at̄ maior ex
piētia in x̄pi milicia aq̄i p̄t q̄ i cāro et lucta reli
gionis. Illic em̄ oēs malicie et v̄sūcie et vires de
monū effundūt. **In** sc̄lo at̄ q̄ i egypto qd̄ it̄rptat
t̄n̄re ignorāt laici qd̄ sit tēptatio. q̄ ita occupati
sūt vicijs et pressi occupatiōibz mūdi. q̄ nō exp̄ant
tēptaciones s̄ eas p̄ueniūt: et demones puocāt
ad tēptandū eos. **Figura** de israhelitis q̄ i egypto
positi nō sentiebāt bellū. sed exēutes egyptū et
it̄ates desertū isurrexerūt cōm eos plura bella
vt patet i exodo. **Et** significat desertēs selim et igre
dientes desertū religionis. quos bella tēptationis
aggrediūt q̄ p̄us nō exp̄iebant: sed cōfidētes in
adiutorio dei viciūt et quondie magis cauti red
dunt ad cauendū mala. **Ecce** q̄ bonū cautioibz i
religione. **¶** **Quātū** bonū religionis ē q̄ q̄s̄at
securus. **Venite** ad me ait x̄ps in **lx** oēs q̄ labora
tis et onerati estis p̄nis et anxietatibz mūdi. et
ego refina vob̄ spūalit̄. **Tollite** iugū meū. s̄ statu
religionis quē ego portauī. paupertatē castitatē et
ob̄iāz p̄f̄issime seruādo. et inueniens requiē aiabz
v̄is et magnā requiē. **Et** merito q̄ i religione
nō molestāt hō a tribz p̄iculis q̄ infestāt sc̄lares
et p̄urbāt. p̄mo regimē et status secularis. sc̄do

amor parētibz. 3° occupatio mūdialis. **C**ū
 ad p̄mū de hūitibz regimē et statu sp̄ale vñq
 verificat illud p̄ncipes tu i fideles som furū.
 oēs diligūt muncā sequūt retribucionē. s̄ sp̄ale
ysaie p̄o. Cū exp̄m posset q̄nta mala petrant
 ab hīs q̄ i regimē et officijs se repūt. **C**uis in
 talibz q̄ntis rōnē se p̄t. sat et vult. q̄n p̄ comodo
 sp̄ali sumptis vel suorū amicorū vel sue cōitatis. qd̄
 tū ē minor p̄o nō faciat multas cōū iustitias et le
 ges diuinas et huānas. **E**x ip̄omē bonū sp̄ale et
 corpale bono aīe et diuino. et hys nūc ē iustitias
 face. inoētes oppmē sectas nutrit. p̄ualitates
 imitari. ip̄os exaltat. iquis idescendē. bella sus
 citat. excoītationes iurē. obligatiōibz et rest
 rictiōibz se subicē. **Q**uō i regimē seculari positus
 ista euadit. qd̄ ista officia fugit. **C**uis ē hic et lau
 dabi. eū fecit em̄ mirabilia i vita sua. s̄ certe q̄
 nullus. vt verū sit qd̄ dī eēt. **C**ui tetigit p̄cē
 id ē mfectionē sc̄i ignabit ab ea id ē maadabit
Ab hys malis liberabit. qd̄ i religione. que vñq
 nimis iquetat aīaz et corpus. **C**ū ad sc̄m
 certū ē q̄ amor p̄ntū multū iquetat hōēs in
 sc̄o. **C**ui em̄ h̄ filios filias et vxore. vt eos ip̄ig
 uet diuine. exaltet i honoribz extollat in p̄p̄is.
 seip̄m obliuom tradit et iquetū facit. **I**nquetat
 vir ab vxore q̄ eā nō diligit. q̄ sibi i vestimētis
 nō p̄uideat. **I**nquetat a filijs ludētibz vel alijs
 male fanētibz. **I**nquetat in fr̄m v̄ p̄ntū iurē.

Inquietat ab aliis amicus si nō laborat p̄ eis i v̄
dictis vel aliis malis vt verū oñdat qd̄ ait dñs
m̄ x. **M**inima hōis domestica ei⁹. **S** ab hys liber
ē verus religiosus q̄ mortu⁹ ē eis et absolut⁹ a
cura p̄ntū suorū vt quiet⁹ deo vīuat. **C**ū tñ ad
terru occupatio mūdi multū inquietat mentes
hōim. **M**artha sollicita es ait x̄ps et turbaris erga
plurīa. **lu. x.** **H**ec ē vita actua vita sc̄i. **N**ūc em̄
rapit aīm īsanabilis amor et spes luxorū. **n**ūc dei⁹
tū dolor de amissione bonorū. **N**ūc gaudiū vanū
qñ succedūt ad vota cōcipita. **n**ūc timor amittēdi
optata. **n**ūc decipit. **n**ūc deapit. **n**ūc rapit aliena
modo sua auferūt. **n**ūc torquet suspitionibz. **n**ūc
irascit m̄ questioibz. **n**ūc m̄ domo molestat qñ
nō fuit q̄ vellet. **n**ūc extra domū qñ nō honorat.
nūc p̄ factis suis irascit. **n**ūc p̄ alienis. vt possit
merito dice illud **1. cor. ii.** **M**agna ē velut mare cō
tritas tua x̄ p̄turbatio qua cōtereeris ī istis passioibz.
Sed ab hys liberat ī religioe. vt dia possit illud iob
v. **I**ngressus ī habūdāna s̄ v̄ntū sepulchry. s̄ religio
mō ī reque opulēta. **E**cce gō q̄ bonū ē bonū q̄et
ī religione. **S**extū bonū ē q̄ irrorat frequēq
voto celestis gr̄e et cōsolatiois. **V**nde de eod̄ia p̄t
illud **1. can. v.** **C**aput tuū et mēs tua plenū ē voto
s̄ celasti ī solatione. **T**ria em̄ sūt quibz tota vita m̄
sistit p̄cipue vñ irrorat frequēq spūali ī solatione
p̄mo hūilitas m̄ itellā. 2o puritas m̄ affrō. 3o vitas
m̄ effrū. **C**ū tñ ad p̄mū religiois extānū ad hūc
pperat finē vt p̄ multas hūilitatioes extiores

deueniat ad sui verâ cognitionē. Quanto enim quō
 magis se cognoscat tanto magis inde hūilans se
 grā et celesti solatione infundit. Vñ dī iacobi in
hūilibz dō dat grāz. Et paulū aptrō. Dō q̄ solatur
 hūiles cōsolatus et nos. Sicut enim magnes trahit ad
 se ferrū: ita hūilitas grāz et celestē solationē. Vñ
 vgo maria hūilima s̄ fuit: ideo plena grā et sola
 tionē celesti. Quintū ad 2m s̄m̄ q̄ religio ipa alio
 noīe dī s̄ctas q̄ puritatē affrūs importat. Hic est
 enim finis primū religiois. ut pueniat p opa eius
 ad puritatē p̄frāz. ut dicit vnābilis. Io. cassianū in
 collatioe p̄ma moysi. in illud lu. i. In s̄ctate et iusti
 na serua q̄ illi. Si desuera q̄ p̄ vā s̄ctū tūc m̄m̄
 eōs qui fuerūt repleti roze celestis solatiois fuis
 se religiosos et valde puros. Br̄s b̄ndcūs p̄ mō
 choz p̄t magnā puritatē vidit acas s̄i germani
 et solastice sororis sue celū asende et multa alia
 vñ mirabilū solatus ē. Quintū gustauit diuinas
 solatioes deuotissiq̄ b̄ydy p̄ astriēn p̄pendi p̄t
 nō solū cū puer vidit xpm de v̄gine nasci. et senex
 v̄maginē crucifixi se amplexante: si etiā ex doctri
 nis mellifluis eius. P̄iarcha medicānū p̄dicatorū
 s̄ctissiq̄ d̄n̄cūs frequēssie r̄roratq̄ fuit celesti dulce
 dine i suis r̄teplanoibz. et p̄apue cū celo sibi ap̄to
 vidit an̄ tribunal xpi plurimō ex oibz religionibz.
 suos at̄ sub clamde v̄gīs m̄ris eius. Quintū rous
 diuini p̄cepit s̄ctissiq̄ seraphiq̄ fr̄ncsq̄ q̄n̄ crucifixū
 ipressit in corpe suo stigmata passiois in monte
 auerme. Ex magna v̄tq̄ puritate ad ista puenē
 rūt. Quintū ad 3m cū s̄ subest v̄itas in effrū op̄s

ut abiciat oīs ypocritas. tūc ueroat mēs celesti solat
tione. **Di em sapie.** Spūs sūs discipline x morū ef
fugret fictū x simulacionē. q̄ utiq̄ abest in oī uera
religiōe: et sic sui uous asspsione fecundet ipē spūs
Ecce q̄ bonū est bonū grē et solatiois in religiōe
Deptimū i religiōe qd̄ ē p̄mā ex hys q̄ p̄tinet ad
terminū religiōis ē q̄ qui i ea p̄tē purgat̄ ritus
Nā d̄ i reḡ ym p̄ salomonē. Nō est hō sup̄ trā q̄
faciat bonū et nō peccet. **Et** de hys q̄ sūt i p̄ta su
p̄na d̄ apo xmy. sine macula sūt an̄ thronū dei
Nemo igr̄ t̄gredi p̄t in illā n̄ sūs purget̄ maculis
p̄doy quo ad culpā et quo ad debitū pene. **Et** aliq̄
et pleny i religiōe q̄ in s̄lō p̄t purgari: et hoc p̄
tres modos uis p̄ ex̄na sp̄ualia. p̄ ex̄na corpa
lia. et p̄ ex̄na ipalia. **Quitū** ad p̄mā pleny sūt
in religiōe ex̄na sp̄ualia q̄ in s̄lō. **Hec** sūt diuinū
officiū. orōnes puare. meditaciōes mystoy x̄pi et
passiōis ei9. i em̄a asserata: asspsio aque b̄ndite
cōfessio rois et hūgō. **Et** q̄ plus est sue volūtatis
expropriaco. **Bū** et tho. dicit i sūma q̄ p̄ ingressū
religiōis. x̄ p̄fessionē pbabit̄ d̄ haberi remissio
oīm p̄doy: s̄ quo ad culpā et penā. si tū cū deuotiōe
et p̄posito. **Di em ec̄i.** Religiositas iustificabit cor
idē purificabit. **Et** d̄ hoc fant p̄ ex̄na corpalia ut
sūt uigilie ieiunia abstiniēna. discipliā. Dormiē. ves
titus. frigus estus et itinera. et alia trōmoda corpa
lia. **Quā** em̄ de gr̄ie bonoy q̄ sūt penalia facta i
gr̄a. sūt satisfactoria et sic purgatoria p̄doy s̄m̄

tho i m dis xv. q. i. ar. m. q. m. et labor religionis
 oem alia satisfactone transcendit. Unde et audam
 astulpho dicto pp' vrozindiu g'ussia p'ma ipont
 et p' multos anos. s' magis sibi s'ulit ad igredie
 tu religionē loco tā aspe p'nie et sibi vnlus fore
 xxxm. q. n. admonē. Infra em dī. Relique hoc ma
 lignū seculū ingredē mōstia: hūilare sub manu ab
 batis i. **Tercio** sit ista purgatio p' ext'na mānalia
 vt mēdicāē qd' v'cundū ē: facē coquinā. colē ortū. fa
 cē p'varia. exerce aliqd' art' finū. **Hec** vtiq' enā de
 bite facta valēt ad purgationē. **Quis** em videant
 oya s'daria. tū q'a pp' deū s'ūt et pp' obitā. et nō pp'
 sui comodū: ideo meritoria s'ūt et purgatoria. **Miq'**
 enā bono opibz q'busūq' insidiat' syabolz i religioē
 p' supbia. **Nā** religiosz her fanēs nō videat sonos ista
 vel maiora fanētes nō hz occasione supbiendi: sicut
 laicus. tū videt se facē bona q' alij nō faciūt. **S'ūt**
 enā modesti et ordinati p'm illud ap' i. ad co xiii
Oīa honeste et i m ordine s'iat i vobis. **Ecce** igit' q'
 bonū purgatiois a manibz p'ccōy i religioē. **Hoc**
 tanū bonū religiois ē q' morit' s'fidētz. **Et** vt dī i
 p' xxv. **Bonū** ē cōfide i s'no q' cōfidē i hoie. **Nā**
 morte nullq' hō p' iuuat' oīa desinat' t'palia adu
 toria moriēt. s' nō desinat' dō. **Sz** tūc maxime iuuat
 i morte s'fidel' s'fidēt i eo nō p'sumēt s' v' s'fidēt
Tria at' s'ūt q' induāt religioso i morte magnā cō
 fidenciā: s'z bonoy multiplicatas. maloy pauatas. et
 ipedimētōy raritas. **P'mo** bonoy multiplicatas p'
 tat magnā fiduciā religioso recordatio s'z bonoy q'

fecit. s. obseruāna nō solū p̄ceptorū dei s; et consilioꝝ
toleratio laboris p̄ dei honore. adiutorū s̄ctoꝝ. Sic
ezechias rex in extremo positus ne labet̄ in despa
tione. s; sumet̄ sibi occasiōē p̄tendi de dei misericōdia
reduerebat ad mentē bona facta ab eo dicens Recordāe
obsecro dñe quō ambulaueri corā te in uitate ier
de p̄f̄o. et qd̄ bonū ē in cōsp̄u tuo fecerē ysa xxxviii
Adauget fiduciā societatis religiosoz et fortitudinē eū
et multo magis illustratio anglōꝝ. Narrat s̄ctus ansel
mꝯ in li. de similitudinibz i si. de quodā mōcho sui
mōstern. qui ueniēs ad extrema t̄ribilit̄ a dyabolo
fuit tēptatus de despatōne ter. P̄mo dyabolus
reduerebat ad mētē p̄nā multa facta an̄ baptisimū
q̄a ille adultus nō puer recepat baptisimū. et cū
desiret mētē nesciēs qd̄ uideret. et cēt̄ i p̄actu
despatōnis. subito ūdit s̄ctus michael angelus ibi
astans i adiutorū. q̄ oīa illa p̄nā fuer̄t dimissa
p̄ baptisimū. Sed memorabat dyabolꝯ p̄nā cōmissa
post baptisimū multa. Et cū i firmꝯ nesciret qd̄ dicer̄
et q̄i desirēt de dei m̄ia. michael ūdit q̄ oīa fuer̄t
dimissa p̄ p̄fessionē religios̄. et sic resūpsit fiduciā
3o dyabolꝯ posuit an̄ mentē eiꝯ negligēs et offensas cō
missas i mōst̄io. multū aggr̄uando plus q̄ erat. Et
i firmo q̄i diffidēte ūdit michael. q̄ p̄ opa laboriosa
religiōis et obīaz et s̄ctā sibi erāt dimissa. Et si qd̄
restabat sanendū dolor i firm̄itans cū p̄nā totū tol
lebat. Et sic dyabolꝯ cōfusus recessit et ille cū fiduciā
magna in dño obdormiuit. Sed p̄stat fiduciā i mor
te religioso bono paucitas maloz resp̄u eoz q̄ sūt

in seculo. ut possit dicere illud iohannis xiiii. Venit princeps
 mundi huius. et dicitur et in me non habet quicquam sed de seculo
 Na oem quod est in mundo. aut est concupiscentia carnis aut concupiscentia
 oculorum aut superbia vite. i. io. in qua ille a se abdicavit per
 castitatem per paupertatem. per humilitatem obicit. Tertio hoc fa-
 cit caritas impedimentorum. Non enim habet impedimenta que
 habet laici retrahentia a prudendo salutis sue. Non enim
 anxiam habet pro factione testamenti. pro uxore et filijs
 dimittendis. pro substantia sua. per restitutionibus fierendis
 et huiusmodi. ut dicitur valeat illud iob xxxix. In dulo meo
 moriar. sicut palma multiplicabo dies. scilicet in gloria quam
 confidens exprimit. Ecce quod bonum fidei. **M**oniam bonum
 est quod remunerat copiosius. Quis enim oem et reli-
 giosi et laici boni laborantes in vinea domini unum de
 naturum percipiant ut patet in parabola matthei xx. scilicet visio-
 ne beneficiandi. tamen in domo patris mei ait christus mansiones
 multe nuerant. **io xiiii.** Quis religiosus perfectus est
 certis paribus triplici ratione. scilicet ratione donationis. ratione
 multiplicationis. ratione firmitatis. **Primo** ad primam operum
 religiosi perfectus est opere laici. eodem genere facti certis paribus
 et hoc pro voto. Nam vouere est actus laicie que est pri-
 ma inter virtutes morales. Nobilioris autem virtus est
 opus melius et magis meritorium. Unde actus iustioris
 virtutis est melior et magis meritorius. ex hoc quod imperat a
 superiori virtute magis actus fit per imperium. sicut actus fidei
 et spei melior est si imperet a caritate et ideo actus
 aliarum virtutum moralium. puta ieiunare quod est actus absti-
 nencie. et continere quod est actus castitatis. sunt meliora
 et magis meritoria si fiat ex voto. quod scilicet pertinet ad
 diuinum cultum. qui quedam dei sacrificia. **Unde augustinus**

diat ubi de uiginitate q neqz ipa uiginitas qa uigi
nitas e sed q deo dedicata e honorat: qua uouit et
seruat continena pietatis. In factu laici et si sit e
que bonu sicut mochi. in suo gnie. mochi tu opa
reddit meli9 ex obia et voto quo deo dedicat e
Quitu ad m qnto qo plus dat et magf liberalit
tanto plus debet ei reddi: sed religios9 dat id
qd no tenet de nccitate salut' sq ad uilia se obli
gans. et dat ipalia et corpus et uoluntate per uotu
Et ideo actis paribz magis debet remunerat a deo
qm bonus laicus qui dat opa bona. s uoluntate sibi
retinet. Plus em meret' facies aliqua bona ex uoto
q ex sola absoluta uoluntate. Sicut ponit ansel. ex lid
de daobz seruis. quoz vng dat dno suo arborē fructi
ferā. puta si ai ortus sui ai fructibz. alter dat tm
fructus: vngz magis a dno remunerat debz pmus
q sedus. Sic religiosus dat arborē uoluntatis ai fruc
tibz opm. laicus tm opa. et ideo religiosus s magf
remunerat. Na vt ena aplos. i ad djo. m. diat. vni9
quisqz ppam mercede accipiet fm suu labore. Sed
religiosus multos labores tolerat et bona multipli
cat pp deū. Laicus et si aliqn plures labores susti
neat. tm qa hoc no fant pp deū sed ppter mūdā:
ideo raro ex eis meruū accipit. Vn dicit ps. labo
raui i gemitu meo. r de labore meo. q: no pp deū
sustinui. sed pp mūdā et pām. Ideo habebō ex eo
gemē in pnia vel i uelēna. Qntu ad ternū no
fm tho. 242 e. q. lxxxviii. ar. vi. Sicut qn quis ex
maiori fixatione animi i pōo fant actū pām tato

gratius peccat ita et in bono quanto quis ex voluntate ma-
 gis fixa in bono agit bonum tanto melius agit et plus
 meretur et magis inde erit remunerandus. **S**ed religio
 sua ex animo fixa in bono per voti emissum solempniter
 operatur ea que sunt religionis et ideo certis paribus ma-
 gis debet premiari. tunc intelligendo quantum ad omnia su-
 pradicta de bonis religionis et devotionis. **N**am ut dicit
io. cap. de ist. cenobiorum nulla peior bestia malo mo-
 do. **E**t **aug.** Sicut diffinile sunt expressus meliores
 quam qui in monasteriis profecerunt. ita diffinile sunt expressus
 deliores quam qui a monasteriis defecerunt. **S**ic. xlvij
Quilibet enim premet ad copiam remunerationis quam
 facti religiosi veniunt cum christo iudice in fine mundi non
 iudicandi sed iudicaturi qui mundum proficiet respicerent. **V**nde
di. iob xxxv. pauperibus tribuit iudicium et mag. xxx.
Vos qui reliquistis omnia et secuti estis me sedebitis et
 vos iudicabitis. **E**x his nonne patet quod sit bonum viri-
 le in religione. **res. m.** Bonum est virum si portavit
 iugum scilicet religionis ab adolescentia sua. **Q**uanti ad
 secundum principale hoc est quod bonum suavitatis seu delicia-
 tionis spiritualis habeat in religione patet per id quod
 dicitur in **psal. cxxxviii.** **E**t hoc expressum dicitur **eccl. i. p.** religiositas
 iocunditate et gaudium dabit. **E**t hoc potest ostendi ex
 tribus per que figuratur religio scilicet quod sit in ea iocunditas
 figuratur enim per paradysum voluptuosum per terram promis-
 sionis per montem transfiguracionis. **D**e primo ponit
 beatus dionysius in quodam sermone scilicet quod religio assimiletur
 paradyso terrestri qui dicitur paradysus voluptuosus et delicia-
 tionis et gaudij. **N**am ibi non sentiebatur primus partes
 calorem nimium vel frigus. non fame non sitim non

infirmitate: sed erat ibi aer tepatiss⁹ amemiss⁹
lonis et iocundus. Sic i religione bona magna iocun-
ditas et suauitas. Et si dicat q^d contru videt nā in re-
ligione multe nūitates hntur. s. firmis sine ieiunior
caloris et frigoris et infirmitatis et paupertatis et hōi
vndet q^d ait aug⁹. s. oīa aspa et diffialia seu ima-
nia leuia et ppe nulla facit amor. qui cēp debz in
religioso. Et nā ē ita diuino iuentus. vt ista vel nō
sennat vel i eis gaudeat p^m rōnē. enā si sensuali-
tas doleat sicut legim⁹ de multis. Sūt at tria q^d
fanūt hūc s. statū religiois iocūdū figurata in
tribz q^d erāt in paradiso. Pmo lignū vite grē sacra
mētalis. Sēdo flum⁹ aque sēpture diuinalis.
Terno arbor multiplex actiois vtualis. De pmo
lignū vite i medio paradisi designat grāz sacralē
q^d sicut esus fructus illius pseruabat humidū ra-
diale et pseruabat a debilitate et morte. ita et
grā sacralis cōseruat deuotionē iūore et pser-
uat a morte pni. Et licet grā ipa oibz pponat^r
fidelibz. tū i religione sacrorū vsus magis fre-
quētat s. pnia et eucaristia. Flum⁹ at ē aqua
sēpture diuinalis q^d diuidit^r in quorū capita. x. in
quorū sensus p^m expositionē doctorū. vel i legē
p^mphēas hystorales et sapiēnales. Hec aqua ir-
rigat terrā cordis ad pducendū copiosos fructū
opatonū. Arbores multe sūt multe et varie
virtutes. quaz fructus id ē actus sūt valde de-
lābiles mētī. Ibi em exeret religiosi aliqui

actū caritatis. aliquū actū hospitalitatis. aliquū
 actū abstinentie aliquū fructū p̄mie et sic de alijs
S diligent attendendū q̄ in paradiso religionis
 cū sua iocūditate sūt et eua sensualitatis et ser
 pens calliditatis. et lignū sciēcie boni et mali nu
 riositatis. Et ser p̄s antiquus eua sensualitatis
 v̄tur ad denpiendū adā id ē cōnē suggerendo
 malū sub specie boni. puta sub specie pietatis
 vt s̄ religiosus p̄ntibz ip̄ccat et eis occulte tribu
 at bona mōstij. negona eorū p̄uret. ab eis non dis
 cedat enā cōū obīaz sanas et hūgō. Sub specie
 caritatis vt q̄rat posse. p̄dicat alijs. magistrat
 vt prosit alijs et hūgō. Ipe em̄ sathanas t̄issi
 gurat se ī anglm lucis et sub spē v̄tutis viciū
 suggerit. vt occadat. Lignū autē sciēcie boni et
 mali cuius fructus phibet ē curiositas sensus vel
 intelligētia a quo quilibz debet cauē ne moriat sp̄ualit̄
Assimilat s̄dō seu figurat status religionis p̄ terrā
 p̄missiois vt dicit v̄nabilis cassianus. Di em̄ de illa trā
 q̄ fluebat lacte et melle ut̄ illud. Dabo tibi trā fluen
 te lac et mel. lac puritatis et mel dulcedis et iplacōis
 In illa em̄ trā ab iūco. sūt gēs iūnica p̄strata. sūt
 scala celi demōstrata. sūt glā cuius diuini exalta
 ta. De p̄mo dī in ps̄. Creata sūt eorū gētes. Sep
 tē em̄ nationes īfideles et fortissime q̄ ibi habita
 bāt. vt euei ethi chananei. pherezei rebuzei amor
 rei et gergezei vt hētur exo. m. Deleto sūt vt ī pa
 ce et iocūditate maneret in illa trā p̄missiois
 Que designat septē vicia capitalia vt ex po. 10.

cas in colla serapiois que cu exantibz suis et
vicijs alijs ab eis pcedentibz extirminat in religio
ne. ne ab eis super religiosi possint se in dno gau
de. Veru vt dicit iudiciu n has gentes no delect
dno ex toto qn aliquae reliqae remanerent vt eru
dicit israhelē in eis. **P**mittit em mris dō qnō
ex toto cessent ipūgnationes nationū passionū
in religione: sed aliquae reliquae seu motus rema
neāt venialia vt hūilient et onō non torpeāt
Exemplū ponit q in li dyalogoy. de ysaac de sy
ria. **H**abes enā ex lū in paulo aplo de stimulo
De scō hēs gen̄ xxviii. qn vidit iacob scālā de
celo ad trā ptingentē. et anglōs ascendētes et
vndentes p eam: et dnm̄ imxū scālē ipi iacob
bndicentē. qd fuit in luzā. postea dicta iherlm̄
tra pmissiois. **E**x quo amirās iacob ait. **V**ere
dñs ē in loco isto. nō ē hic aliud nisi domus dei
et porta celi. **N**ec fuit sine magno gaudio talis
visio. **S**cālā ista ē exānū qd est in religioe. **O**ra
tus sūt lectio meditatio oratio mortificatio et hō
ascendūt angli ad referendū deo vota: dndūt ad
portandū sponsi varia munera. **I**mixus ē dō scālē
sūmitati ad iuandū ascendētes et confortandū: in
terminō se eis pbendū in pmiū. **E**t sic nō ē aliud
in religione nisi porta celi. **C**ae go q iocūdū. **D**e
3o darū ē q templū dei ubi cultus dei magific
habebat fuit in tra pmissiois. **C**ū magna aut
iocūditate laudes diuinas cū istrumentis musicis

dandū īstuit ibi celebrari p̄ xpi. Veratus sū in
 hys q̄ dicta sūt in x̄. In nullo statu ita deuote
 et diligenti et iocūde exretur cultus diuini sicut
 in bonis iregationibz religiosoz et ita fecit
 Ecce q̄ iocūdū ē ēē in religione. **V** figurat
 enā status religiōis p̄ montē hūstfigurationis
Hic ē ille mōs de quo p̄ lxxij. Mōs coagulatus
 idē sup̄ alios eleuatus. mōs p̄gius p̄ deuotionē:
 mōs in quo b̄plantū ē deo h̄itare in eo. Et ideo
 q̄ dō h̄itat in eo vidū fuit loth in figurā. In
 mōte saluū te fac nō in planitie secūdi: vbi ig
 mōs auarine et sulphur luxurie omnes īsumit
Ez ī monte religiōis vbi tria b̄z magnificentia
 trinitatis īsumant. excellētia hūanitatē xpi
 vedarāt: decētia societatis s̄cōz īsumat. De p̄mo
 audita ē vox p̄ris. hic ē filius meus dilatus ū n̄ xvij.
 visus ē filius oñsus in carne: et appuit nubes lunda
 sp̄m s̄m̄i rep̄tās. De 2° resp̄nduit fauces eius sicut
 sol ad signādū gl̄az aīe xpi: et vestimēta eius sicut
 nix ad oñdendū gl̄az corp̄is in resurrexione. De
 3° qui visi sūt moyses et helias ī maiestate loque
 tes excessū s̄z dilāōis xpi ad naturā hūanā v̄n̄
 mortuq̄ vt moyses. et alter viuq̄ s̄z helias desig
 nātes s̄cōs mortuos et viuos ī illa pat̄a. Tanta ioc
 cūditas ibi fuit vt petrus absorptus ea dicit. Bonū
 ē nos h̄c ēē r̄ valde iocūdū. **E**z qui ista viderūt et
 gustarūt. Certe petrus q̄ et symō inter p̄tāt obe
 dieō. iacobus q̄ iter p̄tāt sup̄lātās s̄z mūdū per
 paup̄tātē. et iohēs v̄go puriss̄. Cū ḡo ista ī reli
 giōis mōte habent v̄tiq̄ ibi oñdunt et gustant

mysteriū trinitatis et humanitatis xpi et societatis scōꝝ
Et sic patet quā sit iocundū habitare in religione debite
vt dicitur. Ad hoc facit pulchra similitudo quā ponit an
sel. i. li. de similitudinibus. Assimilat enim deū cuidam magno
dñō qui h̄ quoddā pulchrū castrū et iacere possibile ex
villa magnā et fortiorū. in quo sūt multa habitacula
et aliqua magna palatia. et alie cōes domus. alie
lutee vel cāpane. Habet dñs iste iūmū capitale
qui vt inimicū disauerit cotidie p villā et domos
luteas. et cāpanas destruit et tendit. palatia ag
gredit. et quedā post multā luctā capit. alia licet
paucā obtinē nō p̄t. Appropinquās at ad castrū in
traē nō p̄t. S; qui exiit capit. aspiciētes ex ci
uitate i merulis eius. vel p fixuras sagittis vul
nerat. cū hys q̄ in castro sūt nil valeat nocē. nec
inde possūt exire. Iste dñs ē deus. Inimicū ē dyab^{ly}
fortitū ē status b̄torū. quibz dyabolus nil moleste
infert. Villa ē status laicorū p quē dyab^{ly} disauerit
multas strages infert p p̄mā varia. Et aliquos
enā qui sūt i magnis opibz et bonis deditos ca
pit. alique licet pauci enā lesi euadūt. Castrū ē
status religiosorū in quē dyab^{ly} intrāē nō potest
dūmō seruat. sed qui egrediūt^r subito capiūtur
Qui enā sūt onosi et curiosi vulnerāt. et sic re
ligio ē status p̄fiorū. **V** De tercio p̄ncipali sc̄z
p bonū honestatis. r v̄tiositatis notat^r in religi
one. Notat^r hoc cū d̄r habitare fr̄es in vnū. fr̄es
cōi vocabulo dñi religiosi. q̄uis mōchi iter se

vocent om̄. Ap̄te at̄ fr̄es dicit̄ q̄ ab vno p̄re
 religiois sue iſtitutore puta b̄ndō vel augg^o
 vel om̄ico vel fr̄anſco h̄nt originē. et sub vno p̄re
 plato suo militat̄ q̄ antiq̄tus abba. nūc enā in
 quibusdā religioibz d̄r abbas q̄ iter p̄tatur **Fr.**
 Et in vna domo et forma viuendi se h̄nt vt na
 turales fr̄es. Virtus at̄ eoz in hoc iſtit h̄tare
 in vnu. qd̄ enā iportat nomē monachi. Antiq̄tus
 at̄ oēs religioſi dicebant̄ mochi. Mōchus at̄ deri
 uat̄ a monos qd̄ ē vnus et achos qd̄ ē tristo q̄ vng
 tristo. q̄ i vnu d̄z h̄tare et tristo ēē p̄ xp̄itionē
 de pat̄ris ſuis et p̄ximoz. qd̄ dicit̄ **hero xvi. q. i. Mō**
chus. Debēt igit̄ religioſi h̄tare i vnu. **luc. x.** Por
 ro vnu ē n̄tariū aut̄ xps. Et p̄cipue n̄tariū ē
 religioſo et hoc q̄druplat̄. vtz i vnu d̄icitat̄ p̄
 ſtinuā r̄eplationē. In vnu potēnalitat̄ p̄ do
 minatē rōnē. In vnu ſtatū ſue vocatiois p̄ p̄fi
 acentē ſtinuatiōnē. In vnu ſine dilnōis p̄ bonā
 ſfirmatiōnē. p̄mo h̄tare d̄nt in vnu d̄icitatē p̄ ſie
 quētē r̄eplationē. p̄ta. **Michi at̄ adherē deo bonū**
ē. Na vt d̄i. i. d̄o. vi. qui adherēt deo vng ſpūs ē. illo
Deus at̄ p̄narie vnu ē ſine iſpoſitiōe. Inheret at̄
deo p̄ r̄eplationē. intellat̄ et affm̄ digendo ad
eū et ſfirmando put̄ ſt. et inde mēs effiat̄ pura
et ad hoc ordinat̄ religio ſ ad puritatē. Vn. io. caſſia
in p̄ma collatiōe moyſi iquit. Dēs artes et diſciplic
ſcopon quedā. r̄ deſtinatiōnē. et relos. r̄ ſinē p̄p̄riū
h̄nt. ad que reſpiciēs augm̄qz artis cōſtrigat̄ p̄pe
titor. aictos labores atqz p̄cula et diſſēdia eq̄mmit̄

libentisq; sustentat. **S**inis quidem nostre professionis est reg-
num dei. **C**orpos autem puritas cordis. quod si per oculis cordis
iugiter statuta non fuerit. cunctos labores nostros varios
atque instabiles reddet. et cogitationes diuersas sibiq; con-
trarias suscitabit. **H**ec ille. **E**t hoc non est habitare in vno
sed in multis per distractionem. **E**t ideo infra subdit. 10.
cap. **A**ntiquitatis per istam mentis puritatem tranquillitatemq;
turbat. quibus vtile et necessarium videatur tamen ut non
deuitandum est. **I**nherere quippe deo iugiter et contemplationi
eius inseparabilis copula. impossibile est homini carnis fragi-
litate circumdato. **V**erum operum nos sive ubi nostre mentis
attentione debeamus habere desinere. ad quam destinatio-
nem spiritus anime nostre reuocemus intuitum. quam cum potuerit
obtinere mens gaudeat. et a quo distracta se soleat
atque suspiret et fornicationem iudicans vel ad momen-
tum a christi contemplatione discessit. **I**n quo cum deuiauerit
paululum non obtutus. rursus ad eam mentis animum reuo-
cemus. **C**ontemplatio autem dei multifarie incipit. nam deus
non solum incomprehensibilis illis subiecte sue admiratione
ignoscit. quod adhuc in spe reuersionis absconditum est
sed in creaturarum suarum magnitudine vel equitatis sue
consideratione. vel quod diuine dispensationis auxilio
prouidet. quoniam scilicet quod cum sanctis suis per singulas generationes
egit. mente purissima plustramus. cum potentia propria
que vniuersa regit moderatur ac gubernat. **C**um inmensi-
tate scientie eius et oculum quem late secreta non potest
tremente corde miramur. et arenam maris in pluuiam
quittas et dies et horas scilicet et huiusmodi sive. **C**um ineffa-
bilem demerentiam eius qua inuicem flagitium idem effusa lon-

gannitate sustentat. **C**ū vomitōis nre q nullis me
 ritis pcedēbz grā sue miserandis asuunt. postmo
 dispēsationē sue incarnatiōis p nra salute suscepit
Sūt et alie imūere huiusōi rēplatiōes. q p qua
 litate vite et puritate cordis in nris sensibz ori
 unt. hoc ē vnqz hūitare p rēplatiōē in vna sz
 in deū frequēt cogitāe. honestissimā est bonū
 et iocūdu. **S**ed debēt religiosi hūitare in vnu
 potēnalitatis p dūantē cōnē. **A**plo ad ephe. in
Pollitati seruaē vnitatē spūs. **S**unt quidē multe
 potēncie in aīa nra sī in hoc asistit et hētur bonū
 honestatis seu dūctis aīe. qū oēs subiciūt et re
 gunt cōnē. tūc sūt vnitē. alias nō est vntas aīe
 in seīpa. sī multa cōnēctio et diuisio. **C**ū ergo
 octo vicia capitalia cū suis satellitibz nos īpūgnēt
 mediantibz potēncis sensitiuis ex quibz passiones
 insurgūt. ideo cōnē illustrata opz vnaminit cōū
 ea pūgnāe et supare. **E**t modū et ordmē docet
 10. cassia. in colla serapiois dūcō. **V**nusqz viciū
 ī quo maxie īpūgnat exploret et aduersus illud
 arripiat pūapale certamē. inde sinēter fletus
 orōnū ad deū fundēs. **I**mpossibile ē em quēpiā
 de qualibet passionū triūphū pmeri. priusqz
 itellexit īdustria vel ppo labore victoriā certa
 nās semel obtinē nō posse. cū tamē vt valeat
 emūdari. nāc ē cū die noctuqz ī oī aīa et sol
 litudie pmanē. **C**ū ab ea se sensit absolutū
 rursus latebras sui cordis plussret et erapiat

sibi quā inter reliquias reperit duriorē, atq; ad
uersus eā spēnalit̄ oīa spūs arma moueat. Et
ita se validioribz supans, celerē de residuo hēbit
facileq; victoriā, q; et mēo triūphoz p̄ressu red
dit fortior, et īfirmoz p̄ugna succedēs p̄mpuorē
ei faciet puentū plioz. **Nec tū putandū est ut p̄i
cipalit̄ quos cōt̄ vna vna dimicās, et velut in
caut̄ alioz tela p̄spicēs iopinato ictu faciliq; va
leat sauari.** **Hec ille.** **Opz** q̄ sic resistē vni vi
cio q; etiā ab alijs caueat. **Opz** etiā ī hac p̄ug
na vicioz et passionū nō solū a magno s; etiā
nūmis p̄cis caue. alias p̄ nūma neglā dedū
cet ad magna. **p̄m illud p̄i. i.** **Auersio puulorū**
iterfiet illos. **Caue** tū debet a scrupulis īstē
q; multū īpediūt p̄f̄m spūs, sed vti d; in oibz
discretioē. **De qua et quō habeat.** sic ait **io. cas.**
ī colla q; moysi. **Om̄ virtutū gnātrix** custos mo
derat̄q; discretio ē. **Vera** at̄ discretio nō nisi
hūilitate cōquir̄it. cuiq; hec erit p̄ma p̄batio
si vniūsa nō solū q; agenda sūt, s; etiā q; cogitant̄
reseruat̄ semoz exam̄. **Nullatenq;** em̄ decipi
potit̄ quisq;. si nō suo iudicio s; maiorū viuūt ex lo
et serpēs teterrimq; velut tūbroso et subtraneo
speat̄ virtute īfossus, p̄tractus ad lucē et tra
ductus quodāmodo ac dehonestat̄ abscedit. **Hec**
ille. **Induat** ex lū samuelis quē p̄misit ad senē
heli reuertē vocatus a dño, et pauli apli missi
ad anamā act' ix, et p̄ multa ex lā scōz p̄m̄ oī
dit q; qui hac caruerūt et si ī alio esset mira

biles ut abstinētia et hugo. tñ decepti sūt a
 dyabolo Ad habendū at̄ victoriā vīnoꝝ vt d̄
 10. m̄ in colla cheremoīs. tria sūt q̄ nos faciūt
 a vīno tēpare. q̄ aut metus rehenē siue p̄nā
 legū. aut spes aut desiderū regnī celoz. aut
 affrūs boni ip̄iq̄ amorq̄ v̄tutū. Ideo ap̄lus sū
 mā trū v̄tutū cōsumatione d̄cludit. fides nāq̄
 futuri iudicij ac sup̄plinoꝝ metu vīnoꝝ facit cō
 tagia declināē. Spes mentē de p̄nābz auocās
 corp̄m voluptates celestū p̄moy expr̄māone
 d̄tempnit. Caritas ad amorē xp̄i et v̄tutū fruc
 tū succedēs quāq̄ illi cōtrū est facit detestari
 Si quis ḡ ad p̄fāone tendit de illo p̄mo timorū
 gradu quē seculē diximꝰ. ad aliorē spei tra
 m̄tē gradu p̄ficiēte cōscendat. qui v̄iā nō seruo
 sed mercēnario cōpatur. Festinandū ē p̄m̄ ad
 tertiū filioꝝ gradu q̄ oīa q̄ p̄m̄ sūt sua eē ac
 v̄t p̄ idissolubile caritatis gr̄az. Diligamꝰ deū
 qm̄ ip̄e p̄or dilexit nos ait. ioh̄es. et hec v̄tq̄
 m̄e salus gr̄a nō sū s̄z v̄tilitate. Ita et nos
 nulliḡ alius rei s̄z solū amoris eius itutū eū
 diligamꝰ. Et hic ē finis religioīs s̄z caritas. q̄
 est vera v̄ntas cū deo. q̄ nos facit h̄itare ī v̄no
Tercio d̄nt̄ religiosi habitāē in v̄nū s̄z statū sue
 vocatiōis p̄ p̄ficiēte cōsumationē in illud. i. n̄ho v̄n
 v̄nūsq̄sq̄ in vocatiōe qua vocatus ē p̄manēat
Et eph̄m̄. Vocati estis in v̄na spe vocatiōis v̄re
 et in hoc sepe tēptant̄ religiosi. vt appetāt mutare
 statū vel religioē quā p̄us susceperūt. quod vt

plurimum ex instabilitate et acedia perdit. Unde
dicit iohannes in colla nestorensi. Religio in multis p
fessiones studiaque dividit. Quidam summa intentionis
sue erga hominem secreta et cordis instituit puritate.
Quidam gratia institutione firmi et pugnantia renobiscum
cura. Quidam eligentes egrotantia cura. alii iter
cessionem pro miseris et oppressis. Quapropter hoc
vnicuique utile et memens est ut secundum proprium quod
elegit vel gratiam quam accepit summo studio et dili
gentia ad opus arrepti professionem pervenire festinet.
Et aliorum laudans et admirans virtutes. nequaquam
a sua quam semel elegit professione discedant.
sanctos per apostolum unum corpus esse carnis multa aut
membra. Impossibile est namque unum eundemque hominem
simul vniuersas quas comprehendit sapientia vniuersas fulgere
quas si voluit quis puter affectare. in id eam inade
quate est. ut dum omnes sequitur nullam integre consequatur
magister ex hac mutatione et varietate discedendum
capiat quam profectum. Nullus enim vnus ad deum tendit
et ideo vnusquisque illam quam semel arripuit. irre
uocabili cursu sui intentione consistat. ut sit in
qualibet professione profectus. Hec ille. Non potest autem
habitare in vniuersa. et partem debite nisi proficiat de bo
no in melius. Vnde iohannes cassianus in colla theodori ait. Ne
cesse est ut renouatus spiritu mentis per singulos dies
proficiat ad ea que in ante sunt se extendens. aut si
neglexerit consequens est ut retro redeat atque in de
terioribus labatur. Quapropter istud erit evidens nostri

737

dehinc invidiam si intelleximus nos in amplius
acquisuisse. nec dubitemus nos retrosum omnimodis re
uocatos qua die non sensimus ad superiora progressos. Et
cum tria sint que sunt in hoc mundo bonum malum et medium
et bonum in rebus humanis principale sit animi virtus. ma
lum in partem medium aut quod bene et male sit uti. ut di
uine honores. sanctas. vita. mors paupertas et huiusmodi
a malo se debet declinare in virtute proficere. proficere et ad
uersus mundi quibuscumque que sunt ut media. bono et contra
vsum ad dexteram declinare et ad virtutem ut sit specialiter
ambidexte aorth. sicut fecit ioseph patriarcha. et aplo
ad philip in. Suo et habundantia et penuria pati.
hec ibi. Et pugna carnis contra spiritum de qua aplo ad
ephe. v. raro concupiscit aduersus spiritum dispensatio diuina
in nostri profectum dimisit. Un. io. cas. i. colla danielis
ait. hec contentio carnis et spiritus multa valitate
nobis confert. primo quod negligas nostras arguit statim
Secundo quod cum per castimoniam et puritatis integritate
in conscientia nostra fuerit elati. suo nos rursus quibus queto
et simpliciter visitas fluxu humiliat atque recondit. nosque
habet esse suis stimulis admonet. Quodammodo et
cum in rebus omnibus vinorum equidem quibus magister
nostris differens soleamus incurrere. nec tamen facile
in eorum culpam admittimus. in hoc peculiaris humiliat
conscientia nostra. per que illusionem neglectam quibus passionum
recordatione mordet euidenter intelligens immunda
se facta naturalibus incertis. que cum esset immundior specialiter
bus vitiis ignorabat. hec ibi. **V** Circo debet habi
tate fieri in vnum sine dilacione per bona confirmatio

ne. **No. xxvii** orauit xpus **Pi** scē serua eos quos
dedisti michi vt sint vni. Hec at vntas dz
ēē in bono nō i malo vt nō recordēt ad malefa
ciendū s; ad bonū s; illud actū m. Multitudo
dīs credentū erat cor vnu et aīa vna in dño
q; s; ad bonū ordinata. Est at ista vntas triplex
Pma et pncipalis vntas ē cordis p istā dilec
tionē i petri. **Deo** vnanimes s; sitis. Hec em
vntas induit victoriā in tēptatione. **Ambrosio**
Dīs pūgna vnanīter gressa parit victoriā
curat exauditionē in ordībz. **It. xxvii.** Si suo
ex vobis iusserit. **Ad** duat roborationē in
ōi bono. **D**īs em vntas vnta ē magis īfinita r
fortior. **S**eda ē vntas oris. **No. xx.** Oēs vno ore
honorificatis deū. **Ad** fieri opz i religioē tripli
at vt s; nō diuisū hō in s; s; iūuenētes i hō
laudēt deū. **S**eda vt oēs dicāt q; dīa debeant
et nō dormiāt aliq; vel taceāt aliq; v; dimittāt
Terco vt recordēt in voce vt vnus nō dicat alio
et aliq; tarde s; simul incipiat et terminet. **T**er
cia ē vntas opis. de qua p̄t itelligi illud so
pho m. **S**eruiēt ei s; deo hūero vno. qd̄ sit dū
vniūt in cor. luca ex opib; et redditib; suis
hūtes in vni. **D**ū enā ceremonias extiores
vni formit obseruāt in abo vestitu et alijs. **D**ū
enā faciāt officia et mutua obsequia i vni s; s;
p̄t deū et bonū religiois. vt vnus nō onet et
alter nimis grauet. s; oēs in vni recordēt ad
faciendū qd̄ eis ipomē sumēdo exēpla i apib;
que in vni locū gregate mirabilū vniūte

338
sūt ad mellificandū et cū magno ordine. Vnde
heronius? Apū fabricatōe aluearia et mōstiorū
ordinē in pūis corpibz diste et regularē dis
aplīnā de se. dis. v. nūqū. Hec ex quarta
pte sūmē anthomīn tertia. titulo xvi. de sta
tu religiosoz. caplo de cō de pūmētibz ad mēn
dationē vere religionis

Cur religiosi parantur tepiditate.

Scire debes q tepiditas seu desidia mētis siue
corpis solet euenire tripliat. **1°** pmo pp negligāz
ppriā. nū remisse se hō m spūali exercitio. vel cū cor
suū nō custodit a noxijs et supuanijs cogitandibz. vlt
cū aliq̄ nimis se indulget de comodis corp'alibz. vlt
de abo potu sōpno. et ceteris q pūmēt ad comodū corp'is
pp huiusmōdī cū negligāz tūrrit tepiditas et sterilitas
mētis et corp'is. q tepidū faciūt in dilāone dei ac ce
teris opibz bonis. **2°** tepiditas siue desidia solet
euenire p ipūgnatiōē dyabolias. qd accidit qū hō
facit qd in se est bonis opibz isistendo. et tū p subtile
tēptatoris calliditatē efficit accidiosus et tepidus mē
te et corpe ad exequēdū opus bonū et ad ea q pūmēt
ad salutē. **3°** tepiditas solet euenire ex dispēsatōe aut
pmissiōe dei. et hoc attingit qū dō grāz suā subtrahit
hōi et paulisp dēlinq̄t. vt ex hoc in ppriā isirmitatē
hūil' intues. sup puritate cordis quā pūis ex dono grē
dei habuit se nō extollat. et post reapiatā grāz. eandē
postmodū cū maiore diligētia in se sudeat cōseruare. **V**
Et nōndū q sūt religiosi aliq̄ qui tēptant ex difficulta
te bene opandi. habēt nāq̄ aliquā bonā volūtātē sed
nō fortē. nā quidā horroz terret eos cū cogitāt de pū
spūali q̄ dicūt apud se. **B**ona ē victoria sed dura est
pugna. dulce pūmū sed labor mēcedi gūis. **S**ic explo